

منطقه ویژه اقتصادی جلفا

مقدمه:

منطقه ویژه اقتصادی به محدوده جغرافیایی مشخصی از کشور میزبان اطلاق می‌شود که مجهز به انواع مناطق پردازش صادرات و واردات و یا انبارهای آزاد در انواع متفاوت آن می‌باشد. در این منطقه صرف نظر از فعالیت‌هایی که در درون «مناطق پردازش صادرات» یا «انبارهای آزاد» آن انجام می‌پذیرد و از انواع تسهیلات گوناگون برخوردار است. پاره‌ای از مزایا مانند معافیت‌های بازرگانی و گمرکی وجود دارد که در جمع موجب پیشرفت اقتصادی و اجتماعی در سطح منطقه می‌باشد.

منطقه ویژه اقتصادی جلفا با توجه به موقعیت ویژه‌ای که دارد، یکی از موثرترین راهکارهای اقتصادی برای حضور صنایع ایران و آذربایجان در بازارهای جهانی است. با وجود مزیت‌های نسبی و با ایجاد تسهیلات و مشوق‌های قانونی موجود در این منطقه، راه توسعه صادرات کالاهای غیرنفتی همواره می‌گردد.

جلفا با داشتن موقعیت خاص جغرافیایی و با توجه به مزایای فراوان برای سرمایه‌گذاری و توجه «شورای عالی مناطق آزاد تجاری و صنعتی». در تیرماه ۱۳۷۶ به عنوان منطقه ویژه اقتصاد به تصویب رسید. با انتخاب این منطقه به عنوان الگوی مناسب توسعه، امکان برنامه‌ریزی اصولی برای گسترش خدمات ترانزیت و صادرات مجدد تولیدات صنعتی و همچنین مرکزی مطمئن برای ذخیره کالاهای مورد نیاز کشور در جهت حمایت از صنایع داخلی و کانون ارتباط آزاد بازرگانی کشورهای آسیای میانه، اروپا و آسیای جنوب شرقی است. این منطقه به عنوان فعال‌ترین منطقه ویژه اقتصادی واقع در جاده ابریشم و راه‌آهن سراسری ایران به اروپا و کشورهای آسیای میانه، با قانونمندی مناسب و شایسته قادر است نقش تعیین کننده در اقتصاد کلان کشور ایفاء کند.

موقعیت جغرافیایی منطقه ویژه اقتصادی جلفا:

این منطقه با وسعتی حدود ۱۰۳۵ هکتار در شمال آذربایجان شرقی واقع شده است. فاصله این منطقه تا تهران ۷۵۰ کیلومتر و تا شهر تبریز ۱۳۰ کیلومتر است. از سمت شرق به لحاظ واقع شدن در مسیر شاهراه‌های بین‌المللی و شبکه راه‌آهن و اروپای شرقی و کشورهای آسیای میانه و قفقاز موقعیت ممتازی دارد. به لحاظ اینکه جلفا در ساحل رود مرزی ارس واقع شده و محصور در کوه‌ها می‌باشد، به صورت دشت وسیعی شرایط اقلیمی مناسب را به وجود آورده است. جلفا سرشار از آب‌های زیرزمینی، دارای آب و هوای مطبوع بوده و با داشتن زیباترین مناظر طبیعی در اطراف خود، یکی از نقاط دیدنی کشور به حساب می‌آید. جمعیت شهرستان جلفا حدود ۵۵ هزار نفر می‌باشد که از امکانات شهری و مدنی متشکل از نهادهای خدماتی، تولیدی (صنعتی و کشاورزی) و توزیعی مناسب برخوردار است.

ویژگیهای منطقه ویژه اقتصاد جلفا:

- ۱- این منطقه در مقایسه با مناطق آزاد تجاری برخی از نقاط جهان دارای مزیت‌های نسبی بیشتری برای تبدیل شدن به یک مرکز بزرگ فعالیت‌های اقتصادی است و تحولات اخیر جمهوری‌های قفقاز و آسیای مرکزی و همکاری ۱۰ کشور دوست در منطقه در قالب یک بازار اقتصادی مهم تحت نام «اکو» زمینه‌های لازم را برای پیوند اقتصادی یک جمعیت ۱۳۰۰ میلیونی فراهم کرده است. این بازار با توجه به جمعیت انبوه آن، دارای یک بازار مصرف قابل توجه است. به راه انداختن و ایجاد سرعت در گردش کار چنین بازاری مستلزم تاسیس نهادهای اقتصادی و تجاری مستحکم و مبتنی بر اهداف دراز مدت منطقه‌ای است.
- ۲- خطوط راه‌آهن ماوراء قفقاز که از جلفا می‌گذرد و اتصال آن به شبکه ریلی تبریز - تهران - جنوب و شبکه بزرگراهی شمال - جنوب کشور، قابلیت حمل و نقل بین‌المللی و ترانزیت کالاهای جمهوری‌های قفقاز و آسیای میانه و اروپا را در سطح وسیع دارد.
- ۳- منطقه جلفا به امکانات فراوان صنعتی و کشاورزی استان‌های آذربایجان شرقی و غربی و اردبیل دسترسی دارد که می‌تواند تمامی نیازهای خود را تامین و از قابلیت‌های بازرگانی صنعتی، کشاورزی، دانشگاهی و فرهنگی این استانها بهره جوید.
- ۴- زمینه‌های تکنولوژیکی، فنی و آموزشی - آموزش عالی - به عنوان عوامل موثر برای جذب سرمایه‌های خارجی و حتی داخلی در منطقه را فراهم آورده است، زیرا تبریز یکی از قطب‌های صنعت سنگین کشور می‌باشد و دارای کارخانجات عظیم تراکتور سازی و گروه صنایع ماشین‌سازی و نیرو محرکه و همچنین صنایع نساجی و دیگر صنایع برخوردار از منابع انسانی کارآمد و متخصص بوده، که واحدهای صنعتی و تولیدی که در منطقه راه‌اندازی خواهند شد می‌توانند از این عوامل برای انتقال تکنولوژی به نحو مطلوب استفاده نمایند.
- ۵- وجود جاذبه‌های تفریحی سیاحتی و آثار تاریخی مهم از جمله قارا کلیسا و حمام عباس میرزا و چشم‌انداز زیبای طبیعت در حاشیه رود ارس و آبشار طبیعی آسیاب خرابه را می‌توان به عنوان دلایلی برای انتخاب جلفا به عنوان منطقه ویژه اقتصادی در نظر گرفت.

سالانه ۶۰۰ هزار تن مواد معدنی از معادن مراغه استخراج می‌شود

۱۸ معدن فعال در شهرستان مراغه با میزان ذخیره قطعی ۵۲ میلیون و ۹۶۱ هزار تن، سالانه ۶۳۶ هزار تن مواد معدنی استحصال می‌کنند محمدرضا حسن‌زاده - رییس اداره صنایع و معادن شهرستان مراغه افزود: بافت خاص زمین‌شناسی مراغه و وجود کانی‌های غیر فلزی در آن بستری مناسب برای سرمایه‌گذاری دولتی و خصوصی در بخش معدن این شهرستان بوده و می‌تواند سهم بسزایی در تولید ناخالص ملی داشته باشد. وی اضافه کرد: مراغه در بخش منابع فلزی آهن و مس و سنگ‌های ساختمانی و تزئینی شامل مرمر، تراورتن، سنگ آهک و گرانیت دارای غنای سرشاری بوده و ذغال‌سنگ، سنگ نسوز، لاشه و مالون، سیلیس، دیاتومیت و نمک آبی از نقاط مختلف این شهرستان به وفور یافت می‌شود که نیازمند سرمایه‌گذاری و استخراج است.

بیش از ۴۵ هزار تن پنبه در استان اردبیل تولید می‌شود

رییس اداره پنبه و دانه‌های روغنی سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل گفت: تا پایان دی ماه بیش از ۴۵ هزار تن پنبه در استان اردبیل تولید می‌شود. وی گفت: از زمان برداشت پنبه تاکنون ۲۲ هزار تن و ش در این استان تولید شده که پیش‌بینی می‌شود تا دی‌ماه بیش از ۴۵ هزار تن برسد. حسن روحی با بیان اینکه استان اردبیل در تولید پنبه رتبه سوم کشوری را داراست افزود: استان اردبیل از نظر سطح زیر کشت پنبه چهارمین استان و از نظر تولید پنبه در رتبه سوم کشوری قرار دارد. وی، سطح زیر کشت پنبه را در منطقه مخان ۱۳ هزار و ۱۰۰ هکتار عنوان نمود.

گردهمایی یکروزه ناظرین گندم در استان اردبیل برگزار شد

گردهمایی یکروزه ناظرین گندم در استان اردبیل با حضور بیش از ۱۰۰ نفر از مهندسين ناظر گندم و مدیران و کارشناسان شهرستان‌های تابعه برگزار شد. به گزارش خبرنگار ایلنا، مهندس صدیقی، مسوول تحقیقات و آموزش طرح محوری گندم در این گردهمایی با اشاره به اهمیت تولید گندم و ارزش این محصول استراتژیک در جیره غذایی جامعه گفت: از سال ۷۹ توجه بیشتری به توسعه گندم و از سال ۸۰ این کار عملاً شروع شد. همچنین، مهندس توکلی مدیر زراعت و باغبانی استان اردبیل گزارشی از نظر وضعیت تولید گندم ارائه کرد و گفت: استان از نظر عملکرد تولید در واحد سطح جزء استان‌های موفق کشور محسوب می‌شود. وی تصریح کرد: در حال حاضر بیشترین تولید گندم در سطح دیم و آبی متعلق به استان اردبیل است.

پس از مسگرها، چاقوسازان زنجان منقرض می‌شوند

رئیس مجمع امور صنعتی تولیدی و خدمات فنی زنجان با بیان مطلب فوق گفت همانگونه که صنعت مسگرها با ۲۸۰ واحد پروانه دار منحل گردید، صنف چاقوسازان نیز با وجود قدمت و اهمیت فراوانی که دارا هستند در آستانه انحلال می‌باشند. وی دلیل اصلی بروز این مشکل را نبود سیاست‌های حمایتی دولت برای پشتیبانی از صنوف تولیدی استان عنوان کرد. اجرای طرح آمارگیری از زنبورستان‌های شبستر طرح آمارگیری از زنبورستان‌های شهرستان شبستر به اجرا درآمد. طبق آمار بدست آمده در این شهرستان ۱۷۱۴۶ کلنی کندوی بومی و ۱۳۰۰۷ کلنی کندوی مدرن وجود دارد و در سال جاری مقدار ۵۲ تن عسل از کندوهای بومی و ۱۰۰ تن از کندوهای مدرن و جمعا ۱۵۲ تن از کندوهای موجود برداشت شده است.

ادامه از صفحه اول

اهداف کلی منطقه ویژه اقتصادی جلفا:

۱- جذب سرمایه‌های خارجی و تجویز سرمایه‌های داخلی ۲- ارتقاء تکنولوژی و بهره‌گیری از تکنولوژی‌های برتر خارجی ۳- افزایش صادرات کالا و نیز صادرات خدمات ۴- ایجاد فرصت‌های شغلی جدید و ارتقاء سطح اشتغال ۵- کاهش هزینه‌های وارداتی مواد اولیه برای کشور و کمک به جهانی شدن تولیدات داخلی ۶- اجرای سیاست‌های توسعه منطقه‌ای و ایجاد قطب‌های اقتصادی ۷- تجربه‌اندوختی در زمینه استراتژی نوین صنعتی شدن

مزیت‌های نسبی سرمایه‌گذاری در منطقه ویژه اقتصاد جلفا:

- وجود شرایط اقلیمی مناسب برای فعالیت‌های صنعتی و تجاری در تمام فصول سال
- مهمترین و نزدیکترین مبدأ ورودی و خروجی کشور به کشورهای ترکیه و حوزه دریای سیاه، اروپا، قفقاز، آسیای میانه و روسیه
- وجود توانائی پرش به بازارهای جهانی با قرار گرفتن جلفا در شاهراه حمل و نقل بین‌المللی.
- سپتری به بازارهای کشورهای اکو و حوزه دریای مازندران و دریای سیاه و پاسخ به نیازهای اقتصادی آنها.
- دسترسی آسان به خدمات شهری و امکانات ارتباطی ارزان در منطقه
- وجود مصادن غنی و بی‌نظیر در استان آذربایجان شرقی و عرضه آنها به بازارهای جهانی
- وجود آثار باستانی، تاریخی و گروه‌های خوش آب و هوای کوهستانی شرق و غرب جلفا همراه با آب‌های معدنی و گوارای منطقه.
- دسترسی به نیروی انسانی ماهر و ارزان و بهره‌گیری در تمام تجربیات و امکانات همجوار
- کاهش فوق‌العاده هزینه‌های تولید و توزیع و در نتیجه قیمت تمام شده با توجه به سهولت تولید در تهیه مواد اولیه ماشین‌آلات و ابزار و نیز وجود امکانات مختلف در منطقه

مزیت‌های قانونی سرمایه‌گذاری در منطقه ویژه اقتصادی جلفا:

- خرید، ساخت، اجاره‌ها و واگذاری زمین و انبار برای فعالیت‌های صنعتی، تجاری و خدماتی در منطقه و عدم دریافت هزینه‌های انبارداری از انبارهای اقتصادی.
- امکان مشارکت سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی به هرنسبت ممکن و نیز تضمین سود سرمایه و حفظ منابع سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی بر طبق قانون جلب و حمایت از سرمایه‌های خارجی
- آزادی کامل ورود و خروج سرمایه، سود ویژه در منافع حاصل از فعالیت‌های اقتصادی سرمایه‌های خارجی و سرمایه‌های ارزی ایرانیان.
- تسهیلات گمرکی برای ورود و خروج آزاد کالا، ماشین‌آلات، مد اولیه و افزار تولید در حدقل زمان از منابع داخلی و خارجی و نیز امکان استفاده از فن‌آوری‌های پیش‌رفته دنیا.
- مجوزهای قانونی برای تولید، تبدیل، تکمیل و تفکیک و بسته‌بندی مواد و کالاهای خارجی برای صادرات مجدد و عرضه به داخل ایران در حد ارزش افزوده مورد تصویب کمیسیون ویژه.
- حق مالکیت و حقوقی زمین و سازه‌ها برای سرمایه‌گذاران ایرانی و تضمین مالکیت کلی سازه‌ها برای سرمایه‌گذاران خارجی با رعایت قوانین.
- امکان بیمه کلیه کالاهای وارده به منطقه از هنگام ورود تا خروج دوره نگهداری آن
- عدم محدودیت زمانی برای نگهداری کالا در انبارهای منطقه با هزینه‌های پایین انبارهای و مشتشی بودن آنها از مقررات کالاهای متروکه.
- امکان واگذاری تمام یا قسمتی از کالا به دیگران در مقابل قبض انبار تفکیکی معامله نیز گواهی مباد قابل پذیرش در بانک‌های کشور.

- مجاز بودن ورود و تخلیه کالا به منظور ترانزیت خارجی.

- مجاز بودن ورود و خروج کالا از منطقه ویژه به گمرکات مرزی کشور و بالعکس با استفاده از تضمین شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی.

- امکان ورود و ترخیص کالا به داخل کشور با استفاده از ارز حاصل از صادرات با تشخیص بانک و طبق ضوابط مربوطه.

- مجاز بودن ترخیص تمام یا قسمتی از کالاهای واردکنندگان به صورت موقت از گمرک منطقه

قابل توجه خوانندگان

- با توجه به این مسئله که در نشریه آذربایجان بخشی به معرفی شهرهای آذربایجان اختصاص داده شده است و هدف آن معرفی وضعیت اقتصادی و پتانسیل شهرهای مختلف آذربایجان می‌باشد لذا خواهشمندیم شهر خودتان را به ترتیب زیر معرفی و برای ما ارسال فرمائید. ۱- موقعیت جغرافیایی، آب و هوا و جمعیت ۲- مناطق توریستی، تاریخی و صنایع دستی (در اسامی اصیل) ۳- کشاورزی و دامداری ۴- صادرات و واردات ۵- معادن ۶- صنایع ۷- وضعیت اشتغال ۸- کاستی‌ها و مشکلات بنیادی شهر

- با توجه به اینکه نشریه آذربایجان، نشریه اقتصادی است و هدف آن نشان دادن وضعیت نابسامان آذربایجان و حرکت بسوی پیشرفت می‌باشد و همچنین انتقاد از عملکرد مسئولینی که قبل از احراز پست و عده‌های سازندگی به مردم می‌دهند ولی در دوران مسئولیت عملکرد قابل توجهی از آنها دیده نمی‌شود لذا خواهشمندیم عده‌های انتخاباتی نمایندگان دوره هفتم مجلس شورای اسلامی که بصورت پوستر و سخنرانی و غیره ارائه شده بود را برای ما ارسال فرمائید تا مقایسه‌ای شود بین عده‌ها و عملکرد نمایندگان آذربایجانی.

ایمیل: Azeconomy@yahoo.com

تهران - کوی دانشگاه تهران - ساختمان ۷ - اتاق ۵۱

برداشت زعفران در آذربایجان شرقی

در راستای توسعه کشت زعفران، ۳۰۰ کیلوگرم زعفران خشک توسط شرکتهای تعاونی زعفران کاران استان آذربایجان شرقی برداشت شد. در حال حاضر دو تشکیل تعاونی در زمینه کشت زعفران در شهرستان مرند فعالیت دارند. گفتنی است که از هر ۸۳ کیلوگرم زعفران تر حدود یک کیلوگرم زعفران خشک بدست می‌آید.

۳۰۰ میلیارد تومان در گسترش کاربرد فن آوری ارتباطات و اطلاعات در قلمرو تقویت خط و زبان فارسی فقط در محیط رایانه ای صرف شده است سازمان مدیریت و برنامه ریزی در گزارش عملکرد شیوه نامه مشارکت منابع از برنامه توسعه و کاربری فن آوری ارتباطات و اطلاعات کشور مطلب فوق را آورده است که ۳ درصد از کل بودجه این طرح را شامل شده است که از ابتدای سال ۱۳۸۲ تا انتهای شهریور ۱۳۸۳ صرف شده است. همچنین با توجه به جمعیت سی میلیونی تورک‌ها در ایران به مقدار صرف در صد به زبان تورکی در این طرح اختصاص داده شده است !!! این تبعیض مسئولین نیازمند تشکر می‌باشد.

راه آهن سریع تهران-اصفهان

مدیرعامل راه‌آهن گفت: با توجه به اهمیت گردشگری و صنعتی اصفهان طراحی خط آهن سریع در این محور ضروری است. دکتر محسن پورسیدآقایی - مدیرعامل شرکت قطارهای مسافری رجا - نیز گفت: ساخت خط سریع‌السیر تهران - اصفهان به عنوان یک طرح ملی در سال گذشته مورد موافقت سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی قرار گرفت. وی تصریح کرد: بر همین اساس با توجه به نیازهای موجود، مطالعه طرح یاد شده به شرکت فرانسوی ارائه گردید که امیدواریم با پایان یافتن این مطالعات به زودی عملیات اجرایی آن آغاز گردد. بر اساس مطالعات این شرکت، سرعت پیش‌بینی شده خط سریع تهران - اصفهان ۲۰۰ تا ۲۵۰ کیلومتر در ساعت می‌باشد. پیش‌بینی می‌شود که با احداث این خط زمان مسافرت نیز به دو تا سه ساعت برسد.

ایران در افغانستان ۲ میلیارد دلار

سرمایه‌گذاری می‌کند

سرپرست وزارت راه و ترابری در اجلاس سه جانبه ایران، افغانستان و تاجیکستان گفت: ایران در راستای توافق نامه‌های امضاء شده، اقدامات بسیار وسیعی را برای احداث بخشی از محورهای جاده‌ای و ریلی در افغانستان با حجم سرمایه‌گذاری بالغ بر ۲ میلیارد دلار شروع کرده است.

افتتاح طرح‌های صنعتی در زنجان

در سفر دو روزه معاون اول رییس‌جمهور که در صدا و سیما از افتتاح طرح‌های صنعتی در این سفر نام می‌بردند طرح‌هایی چون دانشکده‌های جدید مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان و آژدره زنجان - سرچم (یک فاز از چهار فاز آژدره زنجان تبریز) به طول ۸۵ را افتتاح کرد!!!.

جشنواره زمستانی در اردبیل برگزار میشود

بهنامجو معاون امور عمرانی استانداری اردبیل در ششمین جلسه کمیته گردشگری این استان گفت: علی‌رغم وجود جاذبه‌های متعدد و اقلیم متنوع در استان اردبیل، فعلا غالب گردشگران تنها در ماه‌های محدودی از سال به این استان سفر میکنند لیکن با بهره‌برداری از پتانسیلهای موجود نظیر توسعه ورزشگاه زمستانی میتوان شاهد حضور گردشگران طی همه فصول سال در منطقه بود.

بهره‌برداری از ۷ طرح تولیدی، کشاورزی و دامی در قزوین

۷ طرح تولیدی، کشاورزی و دامی شامل مجهز کردن دو طرح ۱۰۰۰ هکتاری و احداث کشاورزی به آبیاری تحت فشار و قطره‌ای، افتتاح سه مرکز دامپروزی با ظرفیت ۴۵۰۰ رأس گاو شیری مولد، دو طرح تولید و پرورش محصولات گلخانه‌ای شامل گل و گیاهان زینتی با مساحتی بالغ بر ۲۰ هزار متر مربع در قزوین، تاکستان و بوئین زهرا مورد بهره‌برداری قرار گرفت.

بخش سوم: سیمای اقتصادی دریاچه اورمیه

علی محمدی

الف- پتانسیل معدنی دریاچه ارومیه

باعنایت به اینکه هر سال مقداری قابل توجه نمک وارد دریاچه می‌شود، می‌توان با استحصال نمک از دریاچه، حداقل به همان مقدار که سالیانه نمک وارد دریاچه می‌شود (حدود 2 تا 5/2 میلیون تن در سال)، به ویژه نمک‌های پتاسیم و منیزیم، به اقتصاد منطقه یاری رساند. البته در حال حاضر، استحصال نمک از دریاچه به طور محدود، به روش حوضچه‌های تبخیر سنتی صورت می‌گیرد ولی در مقام مقایسه با مقدار نمکی که می‌توان از دریاچه برداشت کرد، نمک جمع‌آوری شده به روش سنتی، بسیار کم است. البته در این مورد باید محدودیت‌های زیست محیطی ملی و بین‌المللی رعایت شوند ولی نباید، نه در بهره‌برداری بی‌بند و بار و بی‌ضابطه، و نه در اعمال ضابطه‌های بازدارنده، زیاده‌روی نمود و توجه داشت که توسعه پایدار منوط به ایجاد تعادلی پایدار بین نیازهای جوامع انسانی و ضرورت‌های حفظ محیط زیست است. به عبارت دیگر نمی‌توان و نباید زندگی اقتصادی جامعه‌ای را به خاطر حفظ محیط زیست مختل نمود. در این باره گفته آقای آرکی پاچوری مدیرانستیتیو تحقیقات انرژی تاتای دهللی نواز هر توضیحی دیگر گویند است: (کسی که نگران وعده بعدی غذایی خویش است، به سخنرانی‌های زیست محیطی گوش نمی‌دهد).

مطالعات و کارهای اجرایی صورت گرفته برای استحصال نمک بصورت مدرن و صنعتی از دریاچه ارومیه بدین شرح است در سال 1338 وزارت صنایع و معادن وقت از یک متخصص تاسیسات استحصال املاح بحرالمیت به نام Block جهت بررسی منابع و تعلیم کادر فنی برای دریاچه ارومیه دعوت به عمل آورد و وی تولید سالانه 50 هزار تن پتاس را از دریاچه ارومیه پیشنهاد کرد. شرکت پتروشیمی ایران در سال 1335 بررسی ترکیب شیمیایی آب دریاچه ارومیه را به منظور تامین نمک مورد نیاز انجام داد. طرح بررسی املاح با ارزش دریاچه ارومیه با حمایت مالی سازمان بنیاد مستضعفان و توسط مهندسین مشاور انرژی و صنعت در سال 1367 انجام گرفت. نمونه‌برداری از آب دریاچه ارومیه و بررسی نظری روش‌های استحصال املاح دریاچه ارومیه طرح اصلی عملیات طرح مزبور بوده است.

املاح قابل استحصال دریاچه ارومیه بعد از طی فرایندهای تبخیر خورشیدی و تصفیه شامل نمک طعام، پتاس، ترکیبات منیزیم، سدیم و برم است. که هر کدام از املاح مذکور خود طی فرایندهای تکنولوژیکی می‌توانند به تولید سایر مواد شیمیایی با ارزش نظیر اکسید منیزیم، منیزیم فلزی، اسید کلریدریک، کلر و غیره منتهی شوند.

۱- پتاس در دریاچه ارومیه به صورت کانیهای کاینیت و کارنالیت قابل استحصال است، کاینیت بعد از طی پروسه‌های شیمیایی معدنی به سولفات پتاسیم تبدیل می‌شود. البته فرایند استحصال می‌تواند طوری طراحی شود که کلرو پتاسیم نیز از شوراب ارومیه استحصال گردد. مصرف سولفات پتاسیم به عنوان کود شیمیایی برای کشاورزان به مراتب بیشتر از کلروپتاسیم می‌باشد. مصرف سولفات پتاسیم در ایران براساس آمار سالنامه‌های بازرگانی حدود 50 هزار تن در سال است.

۲- سولفات دو سود از دیگر املاح قابل استحصال شوراب ارومیه است. سولفات دو سود به صورت کانی میرابیلیت در حوضچه‌ها تشکیل شده و طی فرایندهای شیمیایی خاصی به سولفات دو سود تبدیل می‌شود. سولفات دو سود در صنایع کاغذ سازی و شوینده‌های صنعتی مورد استفاده قرار می‌گیرد. نیاز به این محصول براساس آمار سالنامه‌های بازرگانی 60 هزار تن در سال است.

۳- ترکیبات منیزیم موجود در شوراب ارومیه را می‌توان مستقیماً به صورت سولفات و کلرو منیزیم استحصال کرد. این مواد در تهیه کود، صنایع دارویی، سیمان‌های مخصوص و مواد شیمیایی مورد استفاده قرار می‌گیرند. مقدار مصرف 2000 تن در سال است. واحد تولید سولفات و کلرو منیزیم در کشور وجود ندارد. اکسید منیزیم به عنوان محصول غیرمستقیم شوراب دریاچه بوده و از اکسید شدن کلرو منیزیم تولید می‌شود. مصرف اصلی اکسید منیزیم در تهیه انواع مگنزیایی نسوز می‌باشد.

۴- برم از شوراب پتاس یا حوضچه بی‌شوفیت بعد از طی فرایند شیمیایی خاص تولید می‌شود. برم و مشتقات آن در صنایع رنگ سازی، عکاسی، چاپ، ضد عفونی و تصفیه آنها و فاضلاب‌ها، صنایع دارویی، باطری سازی و به عنوان روتاردر (Retarder) مورد استفاده قرار می‌گیرد. واحد تولید برم در کشور وجود ندارد. شوراب ارومیه می‌تواند به عنوان مهمترین منبع تولید برم کشور محسوب گردد.

۵- نمک طعام یا کلرو سدیم مهمترین و از نظر کمی بیشترین محصول فرایند استحصال املاح از دریاچه ارومیه می‌باشد. گرچه تصور عموم از کاربرد کلرو سدیم مربوط به مصرف خوراکی آن است. لیکن امروزه در کشورهای صنعتی 55% مصرف تولید نمک در صنایع شیمیایی مورد استفاده قرار می‌گیرد و تاکنون بیش از 14000 مورد مصرف برای نمک طعام شناخته شده است. نمک طعام علاوه بر مصارف خوراکی و طبی در تهیه کلر، سدیم، فلز سدیم در صنایع سرامیک، تهیه مواد دارویی، عکاسی و غیره حائز اهمیت است. مقدار مصرف نمک حدود 200 هزار تن در سال است.

آب دریاچه ارومیه مطابق بررسی‌های هیدرو شیمیایی در رده شورابهایی

(Na, Mg, So, 4cl) قرار داشته و از نظر غلظت نیز در سال‌های مختلف بسیار متغیر بوده است. میانگین وزن باقیمانده خشک آب دریاچه ارومیه براساس اطلاعات موجود در سال‌های مختلف بین 150 تا 400 گرم بر لیتر است. تاسیسات استحصال املاح دریاچه ارومیه می‌تواند به عنوان صنعت مادر با صنایع پتروشیمی مقایسه گردد. زیرا واحدها و صنایع جانبی نظیر صنایع شیمیایی، متالورژی، دارویی، معدنی و بسیاری از صنایع دیگر به عنوان مصرف‌کننده املاح دریاچه ارومیه می‌توانند توسعه قابل توجهی پیدا کنند. فرایند استحصال املاح منکی به انرژی خورشیدی و شوراب غنی از مواد معدنی دریاچه ارومیه است. مناطق دشتگون و وسیع موجود در سواحل شرق دریاچه از نظر مشخصات مهندسی و موقعیت تجاری برای احداث تاسیسات استحصال املاح مناسب به نظر می‌رسند. احداث تاسیسات استحصال املاح به ویژه استحصال املاح از دریاچه ارومیه نه تنها درامد گسترش واحدهای صنعتی و تولیدی اهمیت دارد، بلکه می‌تواند موجب توسعه مراکز پژوهشی و تحقیقات کاربردی در مورد دریاچه‌های شور و شورابهایی زیرزمینی گردد.

هم اکنون استحصال املاح از شوراب دریاچه بانویل در نوادا و دریاچه بزرگ نمک در ایالت یوتا، آلبرت ویکتور در هندوستان، شوراب‌ها و تلخاب‌های ترکیه (تموز، توزلا، آجی‌گول، پولوک، تزارکان) صورت می‌گیرد.

نیمه تمام ماندن طرح احداث شبکه فاضلاب تبریز تکمیل شبکه فاضلاب تبریز به ۶۰ میلیارد ریال اعتبار نیاز دارد. فرماندار تبریز از نیمه تمام ماندن احداث شبکه فاضلاب تبریز خبر داد و افزود: براساس موافقت نامه‌های موجود احداث و اصلاح شبکه فاضلاب شهر تبریز باید تا پایان سال ۸۳ به پایان می‌رسید که متأسفانه تاکنون ۵۸ درصد آن اجرا شده است.

نبودن نیروگاه مستقل در سطح استان اردبیل یکی از کاستی‌ها و مشکلات اساسی منطقه محسوب می‌شود

جواد نجفی آذر معاون برنامه ریزی، اداری و مالی استانداری گفت: نبودن نیروگاه مستقل در سطح استان یکی از کاستی‌ها و مشکلات اساسی منطقه و به خصوص صنعت محسوب می‌شود. وی گفت: با عنایت به اینکه وجود قابلیت قوی و استاندارد تولید و توزیع برق یکی از پیش شرط‌های ضروری توسعه و به خصوص رشد بخش صنعت بشمار می‌رود، راه اندازی این نیروگاه تأثیر به‌سزایی در رفع معضلات خواهد داشت.

با تعطیلی دستگاه تولیدی دوم شرکت "فاز نخ" کارگران این شرکت اخراج می‌شوند

شورای اسلامی کار کارخانه تولیدی "فازنخ" از اجرای طرح اخراج کارگران این واحد تولیدی خبر داد. همین گزارش حاکی است؛ اکثر کارگران این واحد تولیدی نزدیک به ۱۲ سال سابقه فعالیت در آن را داشته و با وجود مواجه شدن با شرایط سخت کار حاکم بر تولید کارخانه، عدم پرداخت به موقع حقوق و تضعیف روحیه کاری برای تامین معاش خود مجبور به فعالیت در شان طول این سال‌ها بوده‌اند. در گزارش شورای اسلامی کار شرکت تولیدی فازنخ همچنین از تعطیلی و اخراج کارگران خط دوم تولید این کارخانه و جایگزین نمودن آن با نیروهای جدید بدون هماهنگی با مراجع قانونی ابراز نگرانی شده است.

واردات از گمرک‌های آذربایجان غربی

در شش ماه اول سال جاری ۶۵ میلیون دلار کالا از مرزهای آذربایجان غربی وارد کشور شد. مهمترین اقلام وارداتی به آذربایجان غربی سیمان، لوازم و ماشین‌آلات صنعتی و مکانیکی، ماشین‌آلات صنعت نساجی و چرم، ماشین‌آلات صنعت کاغذ و چاپ، ماشین‌آلات راه‌سازی و جرثقیل و ماشین‌آلات کشاورزی و اجزاء و قطعات و غیره است.

بازدید ۱۶ میلیون گردشگر خارجی از ترکیه

ترکیه در ۱۰ ماه گذشته سال جاری میلادی پذیرای ۱۵ میلیون و ۸۲۰ هزار و ۶۰۷ گردشگر خارجی بوده است که نسبت به دوره مشابه سال گذشته ۲۶/۱ درصد افزایش نشان می‌دهد. با توجه به روند فعلی پیش‌بینی می‌شود ورود گردشگران خارجی به ترکیه از رقم هدف گذاری شده ۱۶ میلیون گردشگر برای سال ۲۰۰۴ میلادی فراتر رفته و به بیش از ۱۷ میلیون نفر برسد.

کشف یک میدان گازی طبیعی در ترکمنستان
کارشناسان نفت و گاز ترکمنستان موفق به کشف یک میدان گازی در نزدیکی رودخانه آمودریا در شرق این کشور شدند. کارشناسان ترکمن در یکی از چاه‌های حفر شده و در عمق ۳ هزار و ۵۰۰ متری در میدان گازی (گنجی بیگ) به منابع گاز قابل استخراج دست یافتند. بیشتر در این منطقه میدان‌های نفت و گاز (بانگوبی)، (باشیل تپه) و (سامان تپه) کشف و هم‌اکنون در حال بهره‌برداری هستند. براساس اعلام منابع ترکمنستان، این کشور دارای ۲۲/۵ تریلیون مترمکعب ذخایر گازی است، که در ۱۰ ماهه سال جاری میلادی ۴۷ میلیارد مترمکعب گاز در ترکمنستان استخراج شده است.

نشریه آذربایجان

زمینه انتشار: اقتصادی-اجتماعی-ورزشی

صاحب امتیاز: کاظم سعادت

هینت تحریریه و مجریان:

علی کدخدایی، سحر محمودپور، ابوالفضل شیخزاده،

کاظم سعادت

آدرس: تهران، خیابان ۱۶ آذر، ساخمان فولاد، واحد

نشریات دانشجویی، نشریه آذربایجان

آدرس پست الکترونیکی:

azeconomy@yahoo.com

بررسی اقتصادی صنعت استان آذربایجان شرقی

علیرضا غلامحسین پور انوری؛ به راهنمایی: محمدحسین میرسعیدی

پایان نامه (کارشناسی ارشد) -- دانشگاه علوم و فنون مازندران، ۱۳۷۷. چکیده به زبان فارسی، انگلیسی

چکیده: وجود زمینه‌های مناسب رشد صنعتی در سطح استان آذربایجان شرقی، توسعه صنعتی استان را اجتناب‌ناپذیر نموده است. هدف از اجرای این تحقیق شناسایی زمینه‌های مناسب رشد صنعتی با توجه به موقعیت‌های جغرافیایی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی استان می‌باشد. در بخش اول این تحقیق به ارزیابی جایگاه واقعی صنعت استان نسبت به کل کشور پرداخته و در بخش دوم گروه‌های غالب صنعتی در استان را مشخص نموده‌ایم. در بخش سوم با استفاده از روش‌های اقتصادسنجی، متغیرهای مفقود سال‌های ۶۷ الی ۶۹ و ۷۴ الی ۷۶ را برآورده نموده‌ایم تا سری زمانی مورد نظر در بررسی‌های نهایی تکمیل گردد. سهم کارگاه‌های صنعتی استان آذربایجان شرقی نسبت به کل کشور در جامعه ثابت سال ۶۱ همواره روندی نزولی داشته است. علیرغم افزایش ارزش افزوده تعداد شاغلان و ارزش سرمایه‌گذاری در کارگاه‌های صنعتی میزان مزد و حقوق پرداختی بجز سال‌های ۶۷ الی ۶۹ تقریباً ثابت بوده یا تغییراتی نامحسوس داشته است. در مجموع می‌توان ادغان داشت که میزان سرمایه‌گذاری‌های جدید در استان بدون در نظر گرفتن مزیت‌های نسبی گروه‌های صنعتی صورت گرفته و بهروری کار در گروه‌های صنعتی هیچ ارتباط مستقیمی با سرمایه‌گذاری‌های جدید صورت گرفته نداشته است و گروه‌های صنعتی غالباً بیشتر سرمایه‌گذاری‌های جدید خود را در بخش‌های غیرمولد هزینه کرده‌اند.

منطقه قارا داغ

بابک حبیبی

مشخصات جغرافیایی: منطقه وسیع قارا داغ از جنوب به هریس، از جنوب شرقی و شرق به شمشکین شهر و از شمال شرق به مغان و از شمال به جمهوری آذربایجان و از شمال غربی به مرند و از غرب و جنوب غربی به تبریز متصل گردیده است. وسعت این منطقه ۱۲۱۹۷ کیلومتر مربع می‌باشد.

وضعیت آب و هوا، میزان بارندگی و وضعیت پوشش گیاهی، جنگل و مرتع:

قارا داغ برائز ارتفاعات قابل ملاحظه خود دارای ارتفاع بیش از ۳۰۰۰ متر) رطوبت حاصله از دریای سیاه و خزر و رودخانه آراز (ارس) را در جبهه جنوبی نگهداشته و تبدیل به برف و باران می‌نماید و از طرف دیگر وجود جنگل آران- بوران از حدود سیه رود، محدوده اصلاندوز کمک زیادی به رطوبت در هوا کرده است. در مجموع منطقه قارا داغ دارای آب و هوای معتدل کوهستانی می‌باشد. بارش باران به میزان متوسط ۳۹۱ میلی متر موجب شده است که منطقه قارا داغ (آران- بوران) به یک منطقه سرسبز و خرم و دارای جنگل با ۱۸۰ گونه درخت مبدل گردد.

جنگلهای قارا داغ وسعتی بیش از ۱۲۰ هزار هکتار را شامل می‌شود و مراتع قارا داغ در حدود ۶۷۷۴۰۰ هکتار می‌باشد و مراتع متوسط تا خوب با پوشش گیاهی ۷۵ درصد می‌باشد. ۹۶ درصد از اراضی زیرکشت محصولات سالانه آبی و ۹۷/۲ درصد از اراضی زیر کشت محصولات سالانه دیمی است.

مراکز تاریخی و دیدنی:

قلعه بابک (جمهور یا بد) در ۵ کیلومتری جنوب غربی شهرستان کلبر واقع شده است، قلعه جوشون (جوشین) ، زیارتگاه پیرسقا، قلعه مردانقم، قلعه قهقهه، آب گرم مواتلق (متعلق) ،قلعه آوارسین (قلعه سیغین) و ... از دیگر مراکز تاریخی قارا داغ می‌باشد.

جنگلهای طبیعی اینالو و بیلاقیهای سرسبز چیچکلو- شیور- مشکعبیر- مرز رود و گوی یورد از مناطق بالقوه توریستی منطقه محسوب می‌شوند، لازم به ذکر است منطقه قارا داغ در ژانویه ۱۹۹۷ از طرف یونسکو به عنوان ذخیره گاه بیوسفر اعلام شده است.

معادن قره داغ: معادن قارا داغ به دو بخش تقسیم میشود:

۱- معادن فلزی که آلومینیم - مس - آهن - نقره - مولیبدن از آن جمله می‌باشند، و این معادن با ذخایر غنی در کوه‌های قره داغ از جمله کلبر، بالان، مردانقم، بهروز، حدادان، مزگر، اینالو و شبخانه متمرکز بوده و در قدیم نیز از آهن حدادان استفاده می‌شده است.

۲- معادن غیر فلزی مثل ذغال سنگ قارا داغلو (نام روستا) و ساری یاتاغ، و سنگهای تزئینی منطقه خداآفرین مجید آباد - ونه آباد- شیورداغ - اطراف جاده مشگین شهر - حوالی کلبر که ذخایر عظیمی را تشکیل می‌دهد.

معادن مس سونگون که بزرگترین معدن مس کشور می‌باشد دارای مس، سرب و روی، مولیبدن، زرنیک، اورانیوم، گوگرد، مرمر، نمک، گچ، سنگ آهک، شن، ماسه و ذغال سنگ می‌باشد. توده نفوذی بیضی شکل در کوه سایبرگام داغ مشهور به سهرما که از تشکیل شده است. همچنین در روستای خوین آثاری از استخراج طلا در قدیم به چشم می‌خورد و نیز در این روستا جیوه هم استخراج می‌شده است.

خصوصیات اقتصادی: با توجه به ترکیب جمعیتی (عشایر و کشاورز) منطقه قارا داغ، اقتصاد این منطقه بر پایه تولیدات کشاورزی و دامپروری استوار می‌باشد. برابر نتایج سرشماری اقتصادی - اجتماعی سال ۱۳۶۶ تولیدات عشایر قارا داغ به قرار زیر میباشد:

تولید سالیانه شیر دامهای ایلات قارا داغ به ۱۱۱۱۸ تن، تولید پشم سالانه گوسفند ۶۰۰ تن و موی بز ۱۵۴۵۸ کیلوگرم بوده است و همچنین قسمت عمده گوشت قرمز استان را منطقه قارا داغ تأمین می‌کند.

و عمده محصولات کشاورزی منطقه گندم، جو، سیب، انگور، گوجه فرنگی، پنبه، برنج و ... می‌باشد و در مجموع منابع اصلی و پایه ای مشبث عشایری را رمه داری- زراعت، صنایع دستی، باغداری و زنبورداری تشکیل می‌دهد. با توجه به ذخایر عظیم معدنی و همچنین تولیدان دامی و استعداد کشاورزی منطقه قارا داغ از مناطق غنی کشور محسوب می‌شود که با سرمایه گذاری خصوصاً در بخش معادن منطقه می‌توان نه تنها محصول را از چهره این منطقه زدود بلکه نقش مهمی در شکوفایی اقتصاد آذربایجان بر عهده گیرد. با توجه به روند سرمایه گذاری دولت در مناطق تورک نشین امیدواریم در قرنهای آتی شاهد سرمایه گذاری دولت در این منطقه باشیم!؟

صنعت: عمده فعالیتهای صنعتی به دلیل عدم وجود کارخانه ای در سطح منطقه قارا داغ (به جزء کارخانه در دست احداث نفلین سینتیک کلبر) محدود به صنایع دستی می‌باشد بر اساس آمار سال ۱۳۶۶ در بین خانوارهای عشایر بافت قالی و قالیچه در ۵۰۶۸ خانوار، بافت گلیم و غیره در ۶۰۰۹ خانوار، بافت پالاز در ۳۱۶۰ خانوار، بافت چوقا یا بورک و امسال آنها در ۲۳۶ خانوار، بافت کلاه و دستکش و نظایر آن در ۳۰۵۳ خانوار و بافت حصیر در ۸۶ خانوار متداول بوده است.

- رییس دانشکده علوم انسانی و اجتماعی دانشگاه تبریز؛ اشکال اساسی سیاست‌های اقتصادی بعد از انقلاب، سیاسی و امنیتی دیدن اقتصاد است.

- از ابتدای امسال تاکنون بیش از ۱۰ هزار و ۵۶۷ تن انواع خشکبار از طریق کارخانه خشکبار آذربایجان شرقی به خارج از کشور صادر شده است.

- اجلاس مشترک استانداران استان‌های هم‌مرز با جمهوری آذربایجان و سفیر ایران در باکو در اردیبه‌ل برگزار شد.

- سفیر جمهوری آذربایجان: در تلاشیم پرواز تبریز - باکو هرچه سریع‌تر راه‌اندازی شود

- محققان دانشگاه «می‌سی‌سی‌پی» از مرکز تولید بذر یونجه همدان بازدید کردند

- دستگاه‌های نقش‌برداری پیشرفته برای مطالعه دقیق معماری مسجد جامع اصفهان به‌کار گرفته شدند

- دبیر جامعه هنلداران مشهد گفت: موضوع سمبولیک خواهرخواندگی اصفهان و روم با پاریس دردی از گردشگری خارجی ایران دوا نمی‌کند.

- مدیر کل سازمان بیمه خدمات درمانی استان یزد: نزدیک به ۱۰۰ درصد مردم یزد از خدمات درمانی استفاده می‌کنند.

- اعضای کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی، روز پنجشنبه، به همراه مسوولان سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و مسوولان وزارت راه، از پروژه آزاد راه تهران - شمال بازدید خواهند کرد تا برای عملیاتی کردن و اتمام هر چه سریع‌تر پروژه آزاد راه تهران- شمال، تدابیر لازم را اتخاذ کنند.

- هشت درصد ثبت نام کنندگان جویای کار در آذربایجان شرقی اشتغال یافتند!!!

- سازمان مرکزی تعاون روستایی استان از خرید ۳۹۴ هزار و ۴۴ تن گندم خبر داد که از این میزان ۹۷ هزار و ۱۰۶ تن گندم مازاد در سیلوهای استان ذخیره شده است.

- در شش ماهه اول سال جاری؛ پنج پروانه تولید محصولات کارخانه‌ای آذربایجان غربی باطل شد.

- سمینار علمی - کاربردی جهانگردی، طی روزهای ۱۴ و ۱۵ ماه جاری، در آذربایجان شرقی برگزار می‌شود.

- صادرات تحقق یافته شرکت ماشین‌سازی تبریز در ۸ ماهه اول سال جاری به ۱/۱ میلیون دلار رسید.

- پژوهشگران واحد تحقیق و توسعه پتروشیمی تبریز موفق به حذف ترکیب‌های سیانیدی از پساب واحد تصفیه ABS (پلاستیک برتر) به روش بیولوژیکی شدند.

- مدیرکل بنیاد مسکن استان اردبیل خبر داد: کاهش ۳۵ درصدی اعتبار عمرانی بنیاد مسکن شهرستان خلخال

- رییس سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل: ۱۰۰ هزار هکتار از اراضی استان اردبیل به باغ تبدیل می‌شود.

- مدیرعامل سازمان همیاری شهرداری‌های استان اردبیل: شرکت هواپیمایی سیلان ایران در اردبیل راه‌اندازی می‌شود.

- معاون سیاسی امنیتی استاندار آذربایجان شرقی: ۲۷۶ پروژه دارای ارزش قابل توجه سرمایه‌گذاری در استان آذربایجان شرقی به صاحبان سرمایه معرفی شد.

- استاندار اردبیل: در آینده ای نزدیک با رئیس جمهوری دیدار و گفت و گو خواهیم کرد!!!

- معاون فنی اداره کل منابع طبیعی استان اردبیل: استان اردبیل در اجرای طرح تعادل دام و مرتع در رده دوم کشوری قرار دارد.

- مدیر صنایع دستی استان اردبیل: ۵۰۰ (!!!) نفر از هنرمندان صنایع دستی استان از تسهیلات وام اشتغال استفاده کردند.

- به علت کمبود جا در موزه ارومیه، تنها پنج‌صدم از اثباتی مربوط به دوره اسلامی در معرض دید عموم قرار دارد.

- شناسایی ۱۵۰ اثر تاریخی و باستانی در بناب: سرپرست سازمان فرهنگی شهرستان بناب گفت: تاکنون ۱۵۰ اثر تاریخی و باستانی در شهرستان بناب شناسایی شده است.

- انتقاد فرماندار ملکان: احداث دو سالن و یک استخر از سال ۷۷ تاکنون به نتیجه نرسیده است!!!

- احداث بیمارستان خلخال در سال ۱۳۷۰ آغاز شده بود، پس از یک وقفه ۸ ساله مجدداً از سال ۱۳۸۱ آغاز شد و اکنون پول برق مصرفی در ساخت آن را ندارد.

- دکتر سبحان الهی استاندار آذربایجان شرقی گازرسانی به ۴ روستای سراب را افتتاح کرد!!!

- استان اردبیل با دارا بودن پنج میلیون واحد دامی یکی از قطب‌های مهم در زمینه دامپروری محسوب می‌شود.

- دانشجویان تکاب دانشجویان ارومیه در نظر دارند همایشی را با عنوان نواندیشان تکاب افشار برگزار کنند. موضوع این همایش بررسی توسعه نیافتگی این شهرستان است.